

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/oben/krakow/rajdy-i-zajecia-terenow/rajd-szlakami-zolnierzy/150805,XV-Rajd-Szlakami-Zolnierzy-Wyklętych-im-mjr-Jozefa-Kurasia-Ognia.html>

20.04.2024, 00:38

XV Rajd Szlakami Żołnierzy Wyklętych im. mjr. Józefa Kurasia „Ognia”

W jesiennej scenerii, przy padającym deszczu, w dniach 17-19 września 2021 r. odbył się w Zakopanem i Tatrach XV Rajd Szlakami Żołnierzy Wyklętych im. mjr. Józefa Kurasia „Ognia”. Głównym miejscem koncentracji uczestników rajdu był Zespół Szkół Hotelarsko-Turystycznych im. Zamoyskiego. Trasa wiodła terenami, na których operowali partyzanci 2. kompanii Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica”.

2. kompania została utworzona w lipcu 1946 r. Jej dowódcami byli kolejno: Stefan Ostaszewski „Rysiek”, Jan Kolasa „Powicher” i Jan Zdybalski „Tom”. Oddział przetrwał w swej pierwotnej strukturze do 7 grudnia 1946 r., gdy siły UB i KBW rozbiły obóz partyzancki w Dolinie Starorobociańskiej. Mniejsze grupy partyzantów działały na tym terenie do wiosny 1947 r.

Do tragicznych wydarzeń doszło 11 lutego 1947 r. w Kościelisku, na terenie willi „Śmiechówka”. W wyniku zdrady wezwane siły UB i KBW osaczyły oddział dowodzony przez Józefa Szczotą „Marnego”. Akcja rozpoczęła się od wrzucenia granatu do pomieszczenia budynku, w którym byli partyzanci. Zaskoczeni odpowiedzieli ogniem, lecz ich ostrzał nie poczynił szkód w szeregach napastników. Funkcjonariusze UB i KBW, mający przewagę liczebną, zmusili partyzantów do kapitulacji. Decyzję tę przyspieszył pożar „Śmiechówki”.

Z płonącego gmachu wyszli: Janina Polaczykówna „Stokrotka”, Józef Szczot „Marny”, Kazimierz Marduła „Tygrys” i Mieczysław Żebrowski „Znicz”. Władysław Domiczek „Koliba” zginął podczas ostrzału willi, a Andrzej Lasak „Podbipięta” popełnił samobójstwo. Pozostali przy życiu zostali podzieleni na dwie grupy – mężczyźni rozstrzelano, a do aresztu MUBP w Zakopanem trafiła spowinowacona z „Ogniem” Polaczykówna.

W czasie rajdu uczestnicy poznali tamtą historię oraz dzieje niepodległościowego podziemia zbrojnego lat 1939–1947 na Podhalu i w Tatrach. Na trasie w rekonstrukcji wydarzeń poruszali się jako część 2. kompanii, napotykali oddziały pozorowane i odtworzone grupy partyzanckie. Pierwszego dnia trasa rajdu wiodła z Zakopanego do Kościeliska przez Butorowy Wierch i Gubałówkę, a następnie przez Kiry Drogą pod Reglami do wejścia do Doliny Strążyskiej, skąd piechurzy udawali się na miejsce odpoczynku w Zakopanem.

Drugiego dnia przemierzali szlaki Tatrzańskiego Parku Narodowego – na Rusinową Polanę, Gęsią Szyję, a następnie na polanę Psia Trawka i do Brzezin. Rajd zakończył się w 19 września koncertem na placu Niepodległości w Zakopanem. Wystąpił bard Żołnierzy Niezłomnych Andrzej Kołakowski. Przygotowano także rekonstrukcją historyczną walki partyzantów z UB w Zakopanem.

Rajd adresowany był przede wszystkim do młodzieży starszych klas szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych. Ukończyło go pięć zespołów. **Rywalizację wygrał patrol „Niebiescy” ze Szkoły Podstawowej im. Żołnierzy Niezłomnych w Pobłociu. Drugie miejsce zajęli uczniowie patrolu „Baciarka” z Branżowej Szkoły I Stopnia Cechu Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorstw w Zakopanem. Trzecie miejsce - patrol „Pokrzywy” z I Liceum im. Króla Jana III**

Sobieskiego w Wejherowie. Rywalizacja była zacięta, a różnica w punktacji nieznaczna.

Współorganizatorami rajdu były Oddział IPN w Krakowie i Podhalańska Grupa Rekonstrukcji Historycznych Zgrupowania Partyzanckiego „Błyskawica” im. Józefa Kurasia „Ognia”. Patronat honorowy objęli Zbigniew Kuras (syn „Ognia”) i starosta tatrzański Piotr Bąk.







Opcje strony